

Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry

www.teme.fi/stod

Toimintasuunnitelma vuodelle 2020

YLEISTÄ

Vuosi 2020 on järjestön 52. toimintavuosi. Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry:n (STOD) tehtävä valtakunnallisena ammatti- ja kulttuurijärjestönä on valvoa jäsenistönsä etuja ja toimia maan teatteritaiteen ja kulttuuripolitiikan kehittämiseksi. Järjestö ottaa kantaa ja herättää julkista keskustelua teatteritaiteen arvoista ja merkityksestä niin yksilölle kuin yhteisöillekin.

STOD pyrkii omalta osaltaan edistämään teattereiden henkilöstöryhmien keskinäistä vuoropuhelua. Järjestö etsii keinoja kehittää keskustelu- ja toimintayhteyksiä freelance-taiteilijoiden, vapaiden teatteriryhmien ja vakiintuneiden teattereiden kesken. Yhtenä keinona on STOD:n järjestämät jäsentapaamiset.

Järjestö pyrkii edistämään teatterikentän rakenteiden ja rahoituksen kehittämistä omalta osaltaan. Ammattilaisten arvostuksen ja työllistämisen lisääminen on yksi STOD:n kärkitavoitteista. Lisäksi jatketaan kulttuurin rahoituksen kehittymisen aktiivista seuraamista ja pyritään vaikuttamaan rahoituksen lisäämiseen ja teattereiden toimintamahdollisuuksien turvaamiseen.

VOS-rahoitusjärjestelmän uudistustyö saatetaan valmiiksi maaliskuussa 2020. STOD on osallistunut Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry:n kanssa uudistustyön kehittelyyn ja seuraa tiiviisti uudistuksen toteutumista. Myös Taiken avustusjärjestelmää on uudistettu. Tänä vuonna Taike jakaa ensimmäistä kertaa esim. näyttämötaiteen yhteisöille viisivuotisia toiminta-apurahoja.

Tavoitteidensa toteuttamiseksi STOD toimii yhteistyössä alan keskeisten järjestöjen ja toimijoiden kanssa. STOD pyrkii Temen jäsenenä aktivoimaan Temen ja sen jäsenjärjestöjen keskinäistä yhteistoimintaa.

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

1. Teatteriohjaajien ja dramaturgien edunvalvonta

Teatterialan työehtosopimus päättyy 31.3.2020, mutta se on voimassa niin kauan kunnes uusi saadaan neuvoteltua. Neuvotteluja käydään kevään 2020 aikana. STOD pyrkii saamaan työehtosopimukseen kirjauksen vierailevan dramaturgin työehdoista.

Vakinaisten ja vierailevien ohjaajien ja dramaturgien työt ammattiteattereissa ovat dramaattisesti vähentyneet. STOD pyrkii vaikuttamaan vierailevien ohjaajien ja dramaturgien käyttöön ammattiteattereissa. Lisäksi tuetaan teattereiden vakituisten dramaturgien ja ohjaajien asemaa. Pyritään takaamaan jo olemassa olevien vakanssien säilyminen ja vaikuttamaan uusien vakituisten vakanssien lisäämiseksi.

STOD:n jäsenmäärä on 370. Heistä ohjaajia on 274 ja dramaturgeja 90. Lisäksi on opettajia ja opiskelijoita ilman ammattinimikettä. Työikäisiä on 260 (joista opiskelijoita 20). Heistä noin 30 työskentelee kiinnitettynä VOS-teatterissa. STODin jäsenistä 53% on naisia (196).

STOD tekee jäsenille palkkakyselyn, jossa kysytään koronan takia menetettyjä töitä ja tuloja sekä sitä, paljonko jäsenet teatterialalla nykyään ansaitsevat. Nettotulot teatterialalla tuntuvat laske-
neen 10 vuoden aikana.

STOD pyrkii edistämään sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista alan työmarkkinoilla ja palkoissa.

2. Kulttuuripolitiikka

STOD vaikuttaa teatteri- ja kulttuuripolitiikkaan yhteistyössä Temen ja sen jäsenjärjestöjen ja muiden alan keskeisten toimijoiden ja järjestöjen kanssa.

Keskustelua monitaiteellisuuden ja kulttuuripoliittisten rakenteiden yhteensopivuudesta, tekemisen tapojen muuttumisesta, laitosten ja vapaan kentän yhteistyöstä sekä yleisötyöstä jatketaan.

STOD järjestää Valta ja vastuu -seminaarin jatko-osan sekä jatkaa ohjaajaseurantaa ja kehittää sitä.

Pyritään yhteistyöhön alan toimintaedellytysten parantamiseksi seuraavien keskeisten toimijoiden kanssa:

1. Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry ja sen jäsenjärjestöt
2. Suomen Näyttelijäliitto
3. Teatterin Tiedotuskeskus
4. Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto
5. Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu
6. Helsingin yliopiston teatteritieteen oppiaine
7. Aalto-yliopisto
8. Kustannus Oy Teatteri (Teatteri- Tanssi- ja Sirkuslehti)
9. Teatterikeskus
10. Kopiosto ry
11. Pohjoismainen ohjaajaneuvosto, NSIR
12. Uuden näytelmän ohjelma UNO
13. CEFISTO Centralförbundet för Finlands Svenska Teaterorganisationer r.f
14. Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat
15. Suomen Teatterijohtajaliitto
16. Amk-koulut/ Ammattikorkeakoulujen yhteistyöelin ARENE
17. Assitej
18. Näyttelijätyön laitos, Näty Tampere
19. Tutkivan teatterityön keskus
20. Opetus- ja kulttuuriministeriö
21. Näyttämötaidetoimikunta
22. Teksti-yhteisö
23. ITI
24. TTU
25. Arkadia-seura

3. Koulutuspolitiikka

Ammattitaitoa kehittävää koulutustoimintaa järjestetään ammattiryhmäkohtaisesti yhteistyössä Temen muiden jäsenjärjestöjen kanssa. Stodilla on myös omaa koulutustoimintaa resurssiensa puitteissa.

Pyritään vaikuttamaan täydennyskoulutuksen kehittämiseen alan ammattiteissa toimivien tarpeita vastaavaksi ja saavutettavaksi. Erityisesti freelance-taiteilijoiden täydennys- ja jatkokoulutusmahdollisuuksia tulee parantaa sekä saada koulutuksen hinta vastaamaan taiteilijoiden tulotasoa.

STOD painottaa teatterinjohtajakoulutuksen välttämättömyyttä. Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun johtajakoulutukselle pyritään saamaan jatkoa ja pysyvä asema.

Taideyliopiston Teatterikorkeakoulussa käydään informoimassa opiskelijoita STOD:n toiminnasta ja työelämän perusteista. STOD tapaa vastavalmistuneita ohjaajia ja dramaturgeja heidän opintojensa päättyessä, jotta he järjestäytyisivät.

STOD selvittää Aleksandria Nova -hanketta, joka on pohjois-eurooppalaisten ohjauksen koulutusohjelmien yhteistyöverkosto, joka kehittää ohjaajantaiteen opetusta ja tutkimusta. Sen syksyllä 2019 käynnistynyt kolmevuotinen hanke tuo ohjauksen opiskelijoita ja opettajia yhteen keskustelemaan ja tutkimaan sitä, mitä ohjaajan taide on ja miten sitä opetetaan.

Alan kollegiaalista keskustelukulttuuria kehitetään edelleen esimerkiksi yhteisten teatterikäyntien ja jälkianalyysien merkeissä.

4. Kansainvälinen yhteistyö

STOD:n jäsenet ovat Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry:n kautta jäseninä maailmanlaajuisessa teatteri- ja av-alan työntekijäjärjestössä UNI:ssa (Union Network International). STOD seuraa tätä kautta kansainvälistä kehitystä sopimuksissa, lainsäädännössä sekä tekijänoikeuskysymyksissä.

Pohjoismainen yhteistyö on STOD:lle tärkeää. Pohjoismaisten ammattiliittojen toimintalinjojen tunteminen ja näiden maiden akuuttien ilmiöiden peilaaminen omiamme vasten antavat virikkeitä järjestön työlle. Pohjoismaisia yhteistyösuhteita hoidetaan pääasiassa Nordisk Sceninstruktörrådetin (NSIR) kautta.

Viron Teatteriohjaajien Liiton kanssa solmitun 2-vuotisen kulttuurivaihtosopimuksen edellyttämää yhteistyötä jatketaan. Viron ohjaajaliitto kutsutaan myös NSIR-tapaamisiin. STOD suunnitteli jäsenmatkaa Rakvereen 1.-4.7.2020 Baltoscandal-festivaaleille, mutta koronan takia festivaali on peruuntunut.

5. Tiedotus

STOD hoitaa tiedotusta Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto ry:n sähköisen viikkokirjeen Temeläisen kautta. STOD lähettää jäsenilleen toimintavuonna sähköisiä jäsenkirjeitä tarpeen mukaan.

Järjestön kotisivuja ylläpidetään ja kehitetään samansuuntaiseksi muiden Temen jäsenjärjestöjen kanssa. Kotisivuilla pyritään myös tiedottamaan tapahtumista. STODilla on edelleen kaksi Facebook-ryhmä jäsenille ja julkinen Facebook-sivu tiedottamista varten. Lisäksi järjestöllä on Instragam-tili.

Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit ry:n hallitus